

Projectoproep in het kader van het lokaal welzijns- en gezondheidscontract 2022

De toegang tot sociale rechten en diensten in de Marollen, Stalingrad en Anneessens

1. Algemeen kader

De algemene beleidsverklaring van het Verenigd College voor de legislatuur 2019-2024 bepaalt dat “*de Regering wenst de verhouding tot de OCMW's te hervormen door in te zetten op contractualisering middels lokale welzijns- en gezondheidscontracten van specifieke welzijnsinitiatieven die tegemoetkomen aan de noden van elke wijk en de verschillende sociale realiteiten ter plaatse.*”

Elk contract zal worden gestuurd door een cel die voortkomt uit de sociale coördinatie van het OCMW en waarin vertegenwoordigers van de gemeente, de GGC, het verenigingsleven en de inwoners zetelen. Voor deze opdracht zullen de OCMW's werken onder de coördinatie en begeleiding van de GGC of de diensten die deze daartoe aanstelt.”

Het doel van de eerstelijnszorg, zoals bepaald in de eerstelijnsordonnantie van 2019, is om de hulp- en zorgverlening zo te organiseren dat ze zich toespitsen op de behoeften van de mensen. Om een territoriale benadering van het welzijns- en gezondheidsbeleid te ontwikkelen in het Brusselse Gewest en, op termijn, een programmering van het aanbod aan welzijns- en gezondheidsdiensten die een geïntegreerde en persoonsgerichte aanpak mogelijk maakt, streven de lokale welzijns- en gezondheidscontracten (LWGC's) op korte termijn naar de ontwikkeling van een nieuwe intersectorale werkwijze (welzijns- en gezondheidsdiensten en diensten voor gezondheids- en welzijns promotie).

In dit verband werden in 2020 lokale welzijns- en gezondheidscontracten opgestart in negen gebieden van het Brusselse Gewest, die na een voorafgaande studie van het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn als prioritair in kaart werden gebracht. Om de prioritaire wijken van het hele gewest te identificeren werden vier welzijns- en gezondheidsindicatoren gebruikt.

De negen gebieden, gelegen in vijf gemeenten, zijn:

1. Brussel-Stad: (1) Marollenwijk en (2) Anneessens
2. Schaarbeek: (3) Brabant en (4) Colignon
3. Anderlecht: (5) Wayez-Historisch Centrum en (6) Kuregem
4. Molenbeek: (7) Historisch Centrum en (8) Weststation
5. Vorst: (9) Laag-Vorst en Luttrebrug

Deze negen lokale contracten hebben tot doel de bestaande welzijns- en gezondheidsdiensten toegankelijker te maken, in het bijzonder voor de meest kwetsbare groepen en complexe situaties; en de preventie van woningverlies en uithuiszettingen te verbeteren en burgers te begeleiden naar kwaliteitsvolle (her)huisvesting.

Na een eerste fase waarin in 2021 een volledige diagnose van de situatie in elke wijk werd gesteld en begin 2022 actieplannen werden opgesteld, is de huidige projectoproep bedoeld om te reageren op de bevindingen die tijdens de vorige fasen zijn vastgesteld.

Daartoe is een subsidie van € 49 500 voor Anneessens en € 87 000 voor Marollen voorzien om de kwestie van de toegang tot bestaande sociale en gezondheidsdiensten aan te pakken, met name voor de meest kwetsbare en complexe groepen, en een bedrag van € 72 500 voor Anneessens en € 75 000 voor Marollen om de preventie van dakloosheid en huisuitzetting te versterken en burgers te ondersteunen bij het vinden van goede (her)huisvesting.

Het OCMW van de Stad Brussel voert een proefproject uit voor het ontwerp en de uitvoering van het LWGC in de twee wijken van zijn grondgebied, Marollen en Anneessens. Deze werkzaamheden zijn begonnen met een gemeenschapsdiagnose met plaatselijke sociale en gezondheidsactoren die over het actieplan zijn geraadpleegd. Deze gemeenschapsdiagnose werd in de loop van het jaar 2021 uitgevoerd door de wijkreferenten die deel uitmaken van de cel territoriale en gemeenschapsontwikkeling van het OCMW.

Voor het OCMW van de Stad Brussel versterken deze LWGC-mechanismen de territoriale actie die gebaseerd is op een actief partnerschap tussen privéverenigingen, openbare instellingen en de bewoners van de wijk in het kader van artikel 62 van de wet van 8 juli 1976.

Deze projectoproep beoogt de uitvoering van het deel van het actieplan dat in 2022 haalbaar is, door middel van een projectoproep die op ruime schaal wordt bekendgemaakt.

De totale beschikbare middelen voor de projectoproep in 2022 zijn als volgt:

Wijk	Niet-gebruik	Preventie van woningverlies
Anneessens	€ 98.000	€ 98.000
Marollen	€ 87.120	€ 87.120

Het verschil is te wijten aan het feit dat het OCMW specifieke acties zal uitvoeren in de wijk Anneessens, zoals bepaald in het actieplan.

2. Voorwaarden van de projectoproep

Glossarium

- **Organisatie:** een organisatie is een rechtspersoon met een rechtsstatus en een specifiek doel.
- **Belanghebbenden:** Belanghebbenden zijn organisaties of personen wier functioneren wordt beïnvloed door, of die de mogelijkheid hebben om invloed uit te oefenen op acties in verband met de doelstellingen van het actieplan - hetzij in negatieve, hetzij in positieve zin.
- **Partners:** iedere belanghebbende die opzettelijk op enigerlei wijze bij het project betrokken is, maar geen leidende organisatie is.
- **Ondersteunende organisatie:** een ondersteunende organisatie is een organisatie die reageert op de oproep tot het indienen van voorstellen van het LWGC met als doel een project te ondersteunen dat voldoet aan het actieplan. Hetzelfde project kan door verschillende ondersteunende organisaties worden uitgevoerd. Een enkele ondersteunende organisatie kan een project voorstellen waarbij verschillende partners betrokken zijn die belanghebbenden zijn.

Modaliteiten

- Het LWGC heeft twee prioriteiten: (1) voorkoming van dakloosheid en huisuitzetting, (2) bestrijding van niet-gebruik van sociale en gezondheidsdiensten.
- Er worden twee projectoproepen gedaan, één voor elk thema, die beide wijken bestrijken. Deze projectoproep heeft betrekking op de preventie van dakloosheid en huisuitzetting. Een andere projectoproep heeft betrekking op de bestrijding van het niet-gebruik van sociale en gezondheidsdiensten.
- Voor beide wijken wordt één enkele projectoproep voorgesteld. **Eenzelfde organisatie kan een project dat aan de doelstellingen van het actieplan beantwoordt, uitvoeren in één wijk of in beide wijken.** Zij zal dit in de projectbeschrijving vermelden. De projecten mogen betrekking hebben op de zone Stalingrad, op voorwaarde dat zij zich toespitsen op de Marollen of op Anneessens.
- Er kunnen meerdere organisaties bij een project betrokken zijn; in dat geval wordt bepaald welke organisatie verantwoordelijk is voor het financieel beheer en de institutionele betrekkingen in het kader van de subsidie.
- De hieronder vermelde acties zijn gericht op maatregelen in de wijken Marollen en Anneessens volgens de indeling van de Monitoring van de wijken. Een project in deze twee wijken kan ook de wijk Stalingrad omvatten.
- Na afloop van de projectoproep zullen het OCMW en de GGC beslissen welke projecten worden geselecteerd en welk bedrag voor 2022 wordt toegekend.
- Deze projectoproep gaat vergezeld van het vijfjarig actieplan van het LWGC, dat in de bijlage met de diagnoses is opgenomen. De acties worden na de diagnose als suggesties gepresenteerd. **Alleen projecten die aan een of meer operationele doelstellingen van het actieplan voldoen, komen in aanmerking.** Als een instelling andere operationele of tussentijdse doelstellingen wil voorstellen, kan zij dat buiten het kader van deze projectoproep doen door zich aan te sluiten bij de LWGC-werkgroep en bij te dragen aan de lopende diagnose.
- De voorgestelde projecten kunnen over meerdere jaren lopen. Indien dit het geval is, gelieve een begroting voor te stellen voor alle betrokken jaren, tot uiterlijk 2025. Zo ja, dan wijzen wij u erop dat **de subsidie voor 2022 een volledig begrotingsjaar is en dat er bij een verlenging voor het volgende jaar rekening mee moet worden gehouden dat hetzelfde budget voor het hele jaar zal worden toegekend.**
- De ondersteunende organisaties verbinden zich ertoe deel te nemen aan de LWGC-werkgroep van de wijk onder leiding van de wijkreferent, met als doel:
  - de voortgang van de projecten te delen met de andere instellingen die bij het proces betrokken zijn
  - de moeilijkheden bij de toegang tot de rechten van het bij het project betrokken publiek te documenteren.
  - Bij te dragen tot de ontwikkeling van een communautaire aanpak waarbij de inwoners in de LWGC-werkgroep worden betrokken.

De termijn voor het indienen van aanvragen voor de oproep van projecten is 15 mei 2022.

3. Doelstellingen van het LWGC-actieplan op de wijken Marollen et Anneessens

De nummering van de doelstellingen komt overeen met die van het actieplan, dat in de bijlage is opgenomen.

Algemene doelstelling 2: de toegang tot bestaande sociale en gezondheidsdiensten vergemakkelijken

Twee intermediaire doelstellingen (ID) streven dit doel na.

2.1 Sociale en gezondheidsdiensten zullen rekening kunnen houden met de behoeften en specifieke kenmerken van kwetsbare groepen

Bevindingen die aan de doelstelling ten grondslag liggen

Kwetsbare groepen hebben specifieke behoeften die een op deze specifieke kenmerken afgestemde respons vereisen. Een groot deel van de bevolking heeft behoefte aan een nauwere follow-up en de verplaatsing van de werknemers naar hun woonplaats (thuis). Jongeren en geesteszieken geven de voorkeur aan anonieme, inloopdiensten, ouderen of personen met beperkte mobiliteit geven de voorkeur aan huisbezoeken, enz. De bewoners geven de voorkeur aan één enkele referentiewerker, die de doorgifte van de aanvraag aan een gestructureerd netwerk organiseert.

Mogelijke belanghebbenden

Elke dienst die gericht is op de bewoners van de wijk..

2.1.1. Beroepsbeoefenaren in de sector sociale gezondheidszorg zullen bij de uitvoering van hun opdracht rekening kunnen houden met het psychisch lijden van hun gebruikers

Voorgestelde acties:

- De sociale diensten en de gezondheidsdiensten stellen in hun praktijk vast wat hun behoeften zijn om hun publiek in psychologisch lijden beter te ondersteunen, in samenwerking met de actoren van de geestelijke gezondheidszorg.
- Elke betrokken dienst past zijn systeem aan om rekening te houden met het psychisch lijden, in samenwerking met de actoren van de geestelijke gezondheidszorg, waarbij de mogelijkheid wordt overwogen om één enkele referentiewerker per huishouden aan te stellen.

2.1.2. **ENKEL MAROLLEN.** Jongeren tussen 12 en 25 jaar die aan geestesziekten lijden, worden opgevangen en doorverwezen naar gelang van hun specifieke behoeften.

Voorgestelde acties:

- *In de Marollen worden de ontvangsfaciliteiten voor dit publiek versterkt.*

2.1.3. Sociale en gezondheidsdiensten kennen en kwantificeren de behoeften van migranten zonder papieren op sociaal-gezondheidsgebied

Voorgestelde acties:

- Er wordt een inventaris opgemaakt van de sociale behoeften en de behoeften op het gebied van de gezondheidszorg van migranten zonder papieren, die in het kader van een raadplegingsproces worden uitgewisseld.
- Ongedocumenteerde migranten hebben een lokale identiteitskaart die toegang geeft tot partnerdiensten in de buurt. Bij voorbeeld: toegang tot de bibliotheek, artikelen 27, culturele centra, voedselhulpdiensten, enz.

Transversale doelstelling 1: Diensten aan het publiek zorgen ervoor dat de verzoeken van hun gebruikers worden ontvangen en opgevolgd op een wijze die tegemoetkomt aan hun behoeften, verwachtingen en waardigheid.

Dit doel is de sociale verandering die aan het eind van de acties wordt verwacht.

Bevinding: Inwoners die gebruik maken van sociale en gezondheidsdiensten, en ondervraagde eerstelijnsverpleegkundigen uit de sociale en de zorgsector, spreken een wantrouwen uit jegens de instellingen: een gevoel van in de steek gelaten worden, van een gebrek aan structurele respons, van niet-overweging.

4.1.1. De bronnen die tot de bevindingen van deze afstand hebben geleid, worden in beide projectgebieden gedocumenteerd, en er worden beoordeelbare en realistische kwaliteitscriteria vastgesteld.

Voorgestelde acties:

- Een werkgroep, waarin de partnerverenigingen van de LWGC-projecten en de overheidsdiensten vertegenwoordigd zijn, stelt de bevindingen op en documenteert ze aan de hand van een gecoördineerde diagnostische methode.
- Op basis van de bevindingen en in goede samenwerking met de betrokken diensten worden maatregelen ontwikkeld die rekening houden met de behoeften van de gebruikers van de diensten.

4.1.2. Er wordt een overlegmechanisme ontwikkeld tussen de aangewezen diensten en de werkgroep

Voorgestelde acties:

- De bevindingen van de diagnose worden in goede samenwerking met de betrokken diensten besproken met het oog op de vaststelling van de te volgen gedragslijn.
- De functie 0.5 van de eerstelijnszorg wordt versterkt.

4. Wat zijn de selectiecriteria??

Om te kunnen deelnemen aan deze projectoproep moet u de onderstaande richtlijnen naleven. Als u een van de richtlijnen niet naleeft, zal uw project niet geselecteerd worden.

- Het project biedt een antwoord op een of meerdere doelstellingen uit punt 2 van deze projectoproep en onderneemt een of meerdere acties uit punt 3.

- Het project wordt ontwikkeld voor de bewoners of de gebruikers van de wijk.
- De activiteiten van het project worden gepland binnen de opgelegde termijn: alle uitgaven moeten ten laatste op **31 maart 2023** gebeurd zijn.
- Het budget van de projectoproep wordt niet overschreden.
- Het project moet welzijns- en gezondheidsactoren hebben als partners (intersectoraal karakter).

Daarnaast is het belangrijk dat u bij het invullen van het aanvraagformulier rekening houdt met het volgende:

- ***Prioritaire thema's in het lokale welzijns- en gezondheidscontract***
  - Bied een antwoord op een of meerdere specifieke doelstellingen van het lokale welzijns- en gezondheidscontract.
  - Vermeld welke doelgroep u beoogt met het project.
  - Beschrijf hoe het project de beoogde doelgroep zal bereiken. Kwantificeer, zo mogelijk, het aantal potentiële begunstigden.
- ***Lokale verankering***
  - Toon aan dat de actor die de actie draagt (en/of de actoren die partners zijn in het project) lokaal verankerd is in de wijk, dat hij in staat is acties uit te voeren in de wijk en dat hij ervaring heeft met de bewoners of de gebruikers van de wijk.
  - Leg uit hoe de bewoners bij het project zullen worden betrokken, welke strategie daartoe zal worden gebruikt.
- ***Netwerken***
  - Toon aan hoe het project zal worden uitgevoerd in een intersectoraal kader (met een of meerdere partners uit andere formele of informele sectoren dan die van de drager, ...).

Daarnaast wordt voorrang gegeven aan vzw's in de welzijns- en gezondheidssector of die aan gezondheidspromotie doen en die erkend zijn of gefinancierd worden door de GGC en de FGC en aan projecten waarvan de partners zich bij de voorgestelde activiteiten zowel tot Nederlandstalige als Franstalige begunstigden richten.

Belangrijk:

Er wordt voorrang gegeven aan actoren die acties en projecten voorstellen waarbij ze moeten samenwerken om die uit te voeren.

In de loop van de projectoproep kan u steeds alternatieve projecten of acties voorstellen die, volgens uw expertise, de algemene doelstelling en de door de kwantitatieve en kwalitatieve diagnose vastgestelde specifieke doelstelling beter kunnen verwezenlijken.

5. Wie kan zich kandidaat stellen?

Een organisatie die als drager een project wil indienen, moet de rechtsvorm van een **vereniging zonder winstoogmerk** hebben. De partnerorganisaties kunnen echter een andere rechtsvorm hebben (stichting van openbaar nut, vennootschap met sociaal oogmerk, ...).

6. Welke types uitgaven komen in aanmerking voor de projectoproep?

Om zowel bestaande initiatieven als nieuwe projecten te ondersteunen zijn dit de kosten die gedekt worden in het kader van deze projectoproep:

- personeelskosten: lonen, verzekeringen, kosten voor vrijwilligers, ...
- werkingskosten: administratiekosten (portokosten, kantoorbenodigdheden, ...), honoraria van derden (vertalingen, drukwerk, consultancy, ...), ...
- investerings- en afschrijvingskosten: deze kosten maken de aankoop van materiaal mogelijk en zijn beperkt tot **20% van de verkregen subsidie**.

7. Over welke periode loopt de subsidie?

Verduidelijk in het subsidieaanvraagformulier of het de bedoeling is dat uw project over meerdere jaren loopt of eind 2022 afloopt. Merk op dat het volledige bedrag van de subsidie die u in het kader van deze projectoproep kan ontvangen in beide gevallen tegen **31 maart 2023** vereffend moet zijn. Als u een project indient voor meerdere jaren, zal de subsidie altijd op jaarbasis toegekend worden.

8. Wat is het tijdschema van de projectoproep?

---

9. Met wie kan ik eventueel contact opnemen?

De **Wijkreferenten** van de LWGC-projecten van de cel Territoriale en Communautaire Ontwikkeling van het OCMW van de Stad Brussel.

Voor de wijk Anneessens

Mathieu Verhaegen

Tel.: 0475 35 53 58

E-mail: mathieu.verhaegen@ocmwbxl.brussels

Voor de wijk Marollen

Grégory Meurant

Tel.: 0490 476 728

E-mail: gregory.meurant@ocmwbxl.brussels